**C119 –** WEL15

V L A A M S  P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

7 februari 2002

# HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

## COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het Vlaamse drugspreventiebeleid
Met redenen omklede moties

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, en tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitbouw van het aanbod voor de zorgverzekering in Brussel
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het Brussels Overlegplatform Middelengebruik

# Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 7 februari 2002

**VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens**

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.17 uur.*

**Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het Vlaamse drugspreventiebeleid**

**De voorzitter** : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Merckx tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het Vlaamse drugspreventiebeleid.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, we hebben vroeger al dikwijls vragen gesteld over het drugspreventiebeleid in Vlaanderen. Het lijkt erop dat dit probleem voor het einde van deze legislatuur niet zal worden opgelost.

Het federale cannabisvoorstel doet nog steeds stof opwaaien. De kernboodschap van de nota is de normalisering van het drugsbeleid, een beetje zoals in Nederland. Alleen moet men daar na 20 jaar gedoogbeleid nu wel toegeven dat het drugsprobleem groter is geworden in plaats van kleiner. Een jaar na het voorstel van de drugsnota is die nog steeds niet goed- of afgekeurd. In de prioriteitennota van de federale regering wordt zelfs met geen woord gerept over de verdere implementatie van de drugsnota. De federale regering blijft verdeeld over de vertaling ervan in wetsontwerpen, KB's en omzendbrieven. De problemen zijn na een jaar nog steeds dezelfde. Dat zorgt voor de nodige verwarring en onduidelijkheid. Deze toestand is nefast voor de preventie. Rond het federale drugsvoorstel doen immers de wildste verhalen de ronde. Heel wat mensen en vooral jongeren beseffen niet dat het maar om een voorstel gaat, en dat er in de praktijk nog steeds niets is veranderd. Ook bij de goedkeuring van dit voorstel zal niets veranderen voor minderjarigen, maar blijkbaar leeft er onder de jongeren wel een ander idee.

Volgens politiemensen zijn 'het is toch oké om cannabis te gebruiken en te bezitten' en 'het mag van de minister' de meest gehoorde excuses sinds de drugsnota. Dat is al een eerste reden om, voor er effectief over de drugswet wordt gestemd, het foute beeld bij te sturen en preventief op te treden.

Naar aanleiding van de federale prioriteitennota heeft minister Verwilghen gezegd dat er nog een halfjaar nodig is om de drugswet te wijzigen. Nadien komt er een KB met een aantal zekerheden voor de burgers, de parketten, de gezinnen en de hulpverleners. Daarna volgt er een omzendbrief waarin een vervolgingsbeleid wordt uitgewerkt. Voor een en ander duidelijk is, zijn we een jaar verder. Ondertussen blijft de onduidelijkheid groeien en raken steeds meer mensen ervan overtuigd dat er geen probleem is met het roken van een jointje.

De laatste jaren stijgt het cannabisgebruik aanzienlijk en dat is verontrustend. Maar nog verontrustender is dat het in 80 percent van de inbeslagnames en vaststellingen door de politie, om jongeren tussen 15 en 26 jaar gaat. In de laatst gepubliceerde versie van de Vrind wordt het drugsgebruik bij jongeren dan ook terecht als een van de meest prangende problemen ervaren. Steeds meer scholen krijgen te maken met een of andere vorm van drugsproblematiek. Bovendien blijft het niet beperkt tot softdrugs, maar doet de zogeheten synthetische drug ook duidelijk zijn intrede. Regelmatig verschijnen krantenberichten over pma-doden en meestal gaat het dan om zeer jonge mensen die het spul krijgen aangeboden in discotheken. Maar ook hierover bestaat heel wat onduidelijkheid. Desondanks is het informatie- en preventiebeleid ontoereikend, want onbestaande.

**Merckx-Van Goey**

De Vlaamse overheid heeft tot nu toe nauwelijks initiatief genomen inzake drugspreventie. Nochtans kan het voor de Vlaamse overheid geen probleem zijn steun te verlenen aan degelijke en goed uitgebouwde preventieacties.

Op vrijdag 11 januari is in Tienen het preventieproject 'De Drugcommissie' officieel geopend. De algemene doelstelling van dit initiatief is om jongeren tussen 15 en 18 jaar en hun omgeving te informeren, en hen op een verantwoorde manier te leren omgaan met het gebruik van genotsmiddelen. Het succes van het tentoonstellingsproject bewijst nog maar eens de nood aan begeleiding en preventie. Al voor de tentoonstelling toegankelijk was, was de agenda voor het lopende schooljaar volgeboekt. De nood aan dergelijke initiatieven is dus duidelijk heel erg groot.

Zowel nationaal als regionaal kreeg De Drugcommissie heel wat persaandacht. Dat is terecht. Het project werd gerealiseerd met een budget van 37.184 euro. Dat bedrag werd betaald door het provinciebestuur van Vlaams-Brabant en het Vast Secretariaat voor Preventiebeleid van de federale overheid. Ook het stadsbestuur van Tienen werkte intens mee aan het project. Kortom, de enige grote afwezige in het hele initiatief is de Vlaamse overheid. Dat is een gemiste kans van formaat ! De Vlaamse overheid draagt nochtans de eindverantwoordelijkheid voor preventie.

Het gebrek aan preventie wordt nergens anders opgevuld. Nochtans vroeg een meerderheid tijdens het actualiteitsdebat in de plenaire vergadering van 6 februari 2001 om tenminste het ontradingsbeleid, de hulpverlening en de drugspreventie op te voeren. Minister Vogels beloofde toen de drugspreventie en de hulpverlening maximaal te ondersteunen. Minister Aelvoet beloofde bovendien om een extra budget van 12,39 miljoen euro uit te trekken. Ondanks al die goede voornemens, is het drugspreventiebeleid van de Vlaamse overheid zo goed als onbestaande.

Onze samenleving heeft nood aan de uitdrukkelijke bevestiging dat een authentiek bestaan of een kwalitatief hoogstaand leven best kan zonder drugs. Met andere woorden, onze maatschappij heeft dringend nood aan een goed uitgebouwde preventie. Het is dus de taak van het beleid om de burger en vooral de jongeren duidelijk te maken dat er in onze samenleving nog plaats is voor gezonde emoties, als alternatief voor de door de commercie opgeklopte valse gevoelens. Het is bovendien ook en vooral de taak van het beleid om te benadrukken dat elke burger fundamenteel recht heeft op een drugsvrij leven, en dat elke verslaafde onvoorwaardelijk recht heeft op ontwenning en behandeling en op een drugsvrije reïntegratie in de samenleving.

Het is dus noodzakelijk dat men betekenisvol meer geld vrijmaakt voor hulp en preventie. De huidige budgetten zijn veeleer symbolisch. Er moet eindelijk werk worden gemaakt van een goed uitgebouwde en degelijk doordachte drugspreventie. Het is trouwens nog altijd onduidelijk waar en hoe de beloofde 500 miljoen frank zullen worden aangewend.

Ik wil de minister volgende vragen voorleggen. Hoe zit het met het Vlaams ontradingsbeleid ? De blijvende onduidelijkheid op federaal vlak vereist meer dan ooit dat er duidelijkheid op het vlak van de preventie komt. Op welke wijze heeft de minister de voorbije periode bij de federale ministers aangedrongen om het foute beeld 'dat alles kan' bij te sturen ? Heeft dat tot resultaten geleid ? Hoe verloopt de informatie-uitwisseling en de coördinatie tussen het federale en Vlaamse niveau ? Heeft de minister meer informatie over nieuwe wetsontwerpen, KB's en omzendbrieven ? Hoe ver staat het met het samenwerkingsakkoord en de cel Drugsbeleid ?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot drugspreventie ? Hoe verklaart de minister de totale afwezigheid van de Vlaamse overheid in het project van de provincie Vlaams-Brabant, De Drugscommissie ? Welke initiatieven van de Vlaamse overheid mogen we in de nabije toekomst verwachten ? Hoeveel bijkomende middelen zal de minister op korte termijn voor drugspreventie vrijmaken ?

Het convenant met de VAD is afgelopen. Wat is de stand van zaken van de onderhandelingen ? Als er al een nieuwe convenant is afgesloten, welke uitbreiding van de dienstverlening, de mogelijkheden en middelen zijn er dan vastgelegd ? Welke bijkomende accenten worden er gelegd ? Hierover willen we van de minister graag concrete informatie ontvangen. Pas dan kunnen we een standpunt bepalen. We zullen deze zaak zeker opvolgen.

**De voorzitter** : Mevrouw Dillen heeft het woord.

**Mevrouw Marijke Dillen** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, toeval of niet, maar bijna dag op dag een jaar na het actualiteitsdebat in de plenaire vergadering over de ge-

**Dillen**

volgen van de federale beleidsnota voor het Vlaams drugspreventiebeleid, bespreken we in de commissie dit probleem opnieuw. Spijtig genoeg moeten we vaststellen dat we nog geen stap verder zijn. Integendeel, op het terrein is de toestand nog verslechterd. Mevrouw Merckx stelt terecht dat het zogenaamde cannabisvoorstel en de drugsnota van de federale regering directe gevolgen hebben voor Vlaanderen en onze preventiebevoegdheden. Dit probleem doet nog steeds veel stof opwaaien, zoals wordt bewezen in de krantenartikels die over dit onderwerp in de kranten van vandaag staan.

De drugsnota is intussen een jaar oud en heeft een verkeerd beeld van het gedogen, normaliseren en tolereren van drugs gecreëerd. Een jaar geleden is de nota voorgesteld en sindsdien is het windstil. De implementatie ervan is nog niet opgeschoten. Integendeel, op het terrein heerst er alleen verwarring, onduidelijkheid en rechtsonzekerheid, zowel bij de jongeren als bij de verantwoordelijken, de ouders, opvoeders of leraren. Duidelijkheid is absoluut noodzakelijk. Vandaag denken jongeren dat drugs – en vooral cannabis – een vrij onschuldig product is. Dat is deels te wijten aan het beeld dat de federale minister verspreidt. Velen vergeten dat later naar harddrugs wordt overgestapt. Bovendien is geen enkele drug onschuldig. Uit talrijke studies blijkt dat het gedogen van drugsbezit helaas leidt tot een grotere vraag en gebruik.

Iedere vorm van drugsgebruik is problematisch. Het is volledig verkeerd een onderscheid te maken tussen onschuldig en niet onschuldig drugsgebruik. Het drugsgebruik bij jongeren is een ernstig probleem, het blijft bovendien toenemen. Sinds het aantreden van de regering is de situatie niet verbeterd. De praktijk toont aan dat wij met een verhoogd drugsgebruik worden geconfronteerd. Drugsdealers zijn ook steeds jonger en ouders weten dikwijls niet meer waar zij nog terecht kunnen, ondanks het feit dat de VLD in het verleden een oproep deed om de ouders meer bij het preventiebeleid te betrekken. Daarvan is weinig in huis gekomen. De ouders hebben dan ook een oproep gedaan om een aantal maatregelen verplicht te maken. Ik hoop over dit aspect in de toekomst nog te kunnen discussiëren.

Dezelfde problemen doen zich voor op het vlak van het onderwijs. Scholen worden er steeds meer mee geconfronteerd, maar voelen zich weinig gesteund. Van een daadwerkelijke preventie is weinig zichtbaar. Van een ontradingsbeleid is al helemaal geen sprake. Nochtans mag hier maar één signaal duidelijk zijn, namelijk dat drugs niet kunnen. Hier staan de meeste Vlamingen helemaal achter, daar ben ik van overtuigd. De boodschap mag niet zijn dat jongeren op een verantwoorde wijze mogen omgaan met drugs. Drugs mogen niet worden gelijkgeschakeld met genotsmiddelen als een sigaret, een glas wijn of een pint, al kunnen deze laatste ook schadelijke gevolgen voor de gezondheid hebben. Een doordacht en goed onderbouwd financieel ontradingsbeleid dient blijvend en permanent de boodschap te zijn.

Ik herhaal de oproep van een jaar geleden om de federale drugsnota af te wijzen en geen medewerking te verlenen aan de uitwerking ervan.

Ik vraag de minister om een geïntegreerd preventiebeleid uit te werken, waarbij de gevaarlijke en schadelijke aspecten van drugs worden beklemtoond en iedere vorm van gebruik, ook van cannabis, wordt ontraden. Het is wraakroepend in de media telkens weer te worden geconfronteerd met BV's die een joint aan het roken zijn. Dit geeft een verkeerd signaal.

Het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid lanceerde laatst nog een campagne tegen drugsgebruik achter het stuur. Het bekritiseerde terecht het gedoogbeleid en het drugsbezit. Men mag niet vergeten dat de loomheid ten gevolge van drugsgebruik tot 12 uur nadien in het lichaam aanwezig blijft, met alle negatieve gevolgen van dien voor de verkeersveiligheid. Vele jongeren speculeren ook op de beperkte pakkans. Het BIVV tracht het tij te keren met een affichecampagne, ondersteund door folders die via jeugdhuizen worden verspreid.

Welke inbreng heeft Vlaanderen in deze campagne ? Uit vaststellingen in het misdaadmilieu die in november 2001 werden gepubliceerd, blijkt dat drugsdealers steeds jonger en agressiever worden. Toen reeds werd een dringend pleidooi gehouden om de preventie aan te pakken. Zeggen dat het niet mag, werkt al lang niet meer. Het is wel noodzakelijk om objectieve informatie over drugs te geven en jongeren op de risico's te wijzen. Al te vaak krijgen ze de indruk dat ze geen risico's lopen omdat ze nog niet meerderjarig zijn. Vlaanderen heeft de plicht om een duidelijk, ondubbelzinnig preventiebeleid te voeren, maar dan preventie in de letterlijke betekenis van het woord, namelijk voorkomen dat jongeren drugs gebruiken in plaats van hen er verantwoord mee te leren omgaan. Dit beleid moeten we voeren en dat kan alleen maar op een ernstige wijze als daarvoor de nodige middelen worden uitgetrokken.

**Dillen**

De uitgangsdrugs vormen eveneens een bijzonder moeilijk probleem. Mevrouw de minister, met de slogan 'Bedrogen ? Weet ik veel !' hebt u enkele weken geleden samen met de DrugLijn gewezen op de risico's van de zogenaamde uitgangs- en partydrugs, opwekkende middelen in pil- en poedervorm, die vooral in het dansmilieu bijzonder populair zijn. Wat is de stand van zaken in die campagne ? Op het terrein heb ik daar heel weinig van gemerkt.

**De voorzitter** : De heer Roegiers heeft het woord.

**De heer Jan Roegiers** : Vorige week las ik in Het Laatste Nieuws een diepgaand interview met de heer Vandenbroeke, die Spirit omschreef als de partij van de jointrokende holebi's. Ik voel me dus geroepen om iets over dit onderwerp te zeggen. Ik ben het oneens met de teneur van de interpellatie van mevrouw Merckx en de toespraak van mevrouw Dillen. Dat wil niet zeggen dat mevrouw Merckx niet gewezen heeft op een aantal correcte zaken. Ik verwijs naar de motie die het Vlaams Parlement, naar aanleiding van de vorige bespreking, in oktober heeft goedgekeurd.

Mevrouw de minister, we hebben toen gevraagd om een afsprakennota tussen de federale en de Vlaamse overheden op te stellen. Daarin moesten, binnen de krijtlijnen van de bevoegdheidsverdeling, alle onduidelijkheden over het drugsbeleid worden uitgeklaard. Die afsprakennota moest dan zo vlug mogelijk worden overgemaakt aan de commissie. U zou ons geregeld informatie bezorgen over de werkzaamheden van de door u aangekondigde cel Gezondheidsbeleid Drugs. U zou ook de door het Vlaams Parlement op 21 februari 2001 gevraagde geïntegreerde beleidsnota over drugspreventie en -hulpverlening voorleggen, en daarin, naast ontrading, ook oog hebben voor verantwoord middelengebruik. Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken in de goedgekeurde motie ?

**De voorzitter** : Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** : Mevrouw de voorzitter, we zetten het Vlaams preventiebeleid inzake drugs- en middelengebruik onverminderd verder. Het gaat om een langetermijnstrategie waarin we in de verschillende maatschappelijke sectoren via informatie, nieuwe concepten en methodieken, vorming en consult, ondersteuning geven aan een grote groep van preventiewerkers. De aangeboden ondersteuning bestaat uit maatwerk. Over het aanbod wordt overlegd met de vraagsteller, vaak is dat het onderwijs, en er wordt gezocht naar de meest effectieve en efficiënte strategie.

We houden de vinger aan de pols van de nieuwe tendensen in drugsgebruik. Dankzij de DrugLijn kunnen we duidelijk zien wat er maatschappelijk evolueert en beweegt. Concreet betekent dit dat meer aandacht wordt geschonken aan cannabis en het ontraden van cannabisgebruik, zoals het Vlaams Parlement heeft gevraagd. De VAD heeft het informatieaanbod over cannabis gebundeld in een ruim verspreide bekendmakingsfolder, waarin diverse doelgroepen worden aangesproken met correcte en actuele informatie over de huidige wetgeving en de eventuele wijzigingen.

De campagne over synthetische uitgangsdrugs heeft in elk geval effect gehad. Als mevrouw Dillen daar niets van merkt, is dat waarschijnlijk omdat ze niet op de plaatsen komt, waar ze kan worden geconfronteerd met dat soort middelen. We hebben uitdrukkelijk gekozen voor een gerichte campagne naar het studentenmilieu, naar uitbaters van dancings en jongerencafés. In tegenstelling tot wat hier wordt gezegd, wijzen de laatste cijfers die ik van de VAD heb gekregen, op een daling van het gebruik van cannabis en hasjiesj, terwijl het gebruik van alcoholpops wel stijgt.

Een van de verklaringen daarvoor kan zijn dat vooral jonge tieners iets maar interessant vinden als het niet mag. Het grote gevaar van de zoete alcoholpops is dat ze gemakkelijk te krijgen zijn. Daarom zullen we het preventiebeleid moeten heroriënteren.

Sinds juli 2001 is de Cel Gezondheidsbeleid Drugs opgestart. De cel is een eerste initiatief dat aansluit bij de federale drugsnota, om het drugsbeleid in België beter af te stemmen en te coördineren. In de Cel Gezondheidsbeleid Drugs zijn alle ministers, bevoegd voor Gezondheid van de verschillende Belgische niveaus, vertegenwoordigd. De Vlaamse Gemeenschap heeft drie effectieve vertegenwoordigers in de cel.

Naast de bespreking van de concrete actiepunten uit de federale drugsnota, bestaan de eerste activiteiten van de cel uit een inventarisatie van de bestaande initiatieven op de verschillende niveaus. Zo is er bijvoorbeeld samenwerking tussen het focal point en de sub-focal points in het kader van het nieuw Belgisch Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugverslaving. Er wordt ook een inventarisatie gemaakt van de verschillende budgetten voor drugsproblematiek binnen elk bevoegdheidsniveau. Deze eerste activiteiten zijn nodig om de

**Vogels**

verschillende actoren en hun inbreng in kaart te kunnen brengen en een plan voor de toekomst uit te werken.

De werking van de Cel Gezondheidsbeleid Drugs is evenwel beperkt, omdat de vertegenwoordiging beperkt is tot de ministers van Volksgezondheid, terwijl ook de ministers van Binnenlandse Zaken, Justitie, Buitenlandse Zaken, Grootstedenbeleid een inbreng hebben in een globaal preventiebeleid. Hiervoor wachten we op de oprichting van de Algemene Cel Drugsbeleid, die de overkoepelende cel wordt, en die in de toekomst het volledige beleid moet afstemmen.

De oprichting van de Algemene Cel Drugsbeleid is volop aan de gang. De federale overheid heeft een voorstel van samenwerkingsakkoord voor een totaal en geïntegreerd drugsbeleid uitgewerkt dat met alle betrokken ministers wordt besproken. Momenteel wordt door de Vlaamse partners in dat overleg een nieuw voorstel gelanceerd, omdat het federale voorstel veel te ingewikkeld en moeilijk werkbaar was. Een zwaarwichtige structuur zou het soepel inspelen op wat op het terrein gebeurt, hypothekeren.

We hopen op relatief korte termijn een aanvaardbaar voorstel te doen, zodat de Algemene Cel Drugsbeleid zo snel mogelijk kan worden opgericht.

De definitieve teksten van het drieluik wetswijziging, KB en omzendbrief zijn klaar en naar de Raad van State verstuurd. De federale overheid wacht op haar advies. Als het advies klaar is, kunnen de wet en het KB worden gewijzigd.

Het preventieproject van Tienen, dat mee ondersteund wordt door de provincie Vlaams-Brabant, is een interessant initiatief. Het is vanuit de basis, de lokale preventiewerkers in de provincie, gegroeid. Die hebben steun gezocht bij de provincie en het Vast Secretariaat voor het Preventiebeleid. De lokale preventiewerkers waren tewerkgesteld in het kader van de veiligheids- en preventiecontracten. Er werd nooit een vraag naar ondersteuning gesteld aan de Vlaamse overheid. De VAD was wel betrokken bij de inhoudelijke opvolging van het project.

Een Vlaams gecoördineerd preventiebeleid houdt niet in dat alle initiatieven door de Vlaamse overheid moeten worden genomen of dat er Vlaamse middelen worden uitgetrokken. We kunnen dergelijke initiatieven alleen maar aanmoedigen en andere overheden oproepen hetzelfde te doen. Tot eind 2001 was het een van de opdrachten van de provinciale coördinatie om dit mee af te stemmen. Daarnaast zorgt de VAD samen met de preventiewerkers van de CGG's ervoor dat het beleid wordt afgestemd en gecoördineerd op lokaal, regionaal, provinciaal en Vlaams niveau. Het feit dat ze betrokken waren bij het Tiense initiatief, bewijst dat ze die coördinatie op een goede manier doen.

Het werkveld overhandigde in september 2001 een nota met een voorstel van een globaal preventiebeleid in Vlaanderen 2002-2010. Vertrekkende van de ervaringen, de knelpunten en vragen van het terrein, werd een wenselijk beleid uitgetekend voor de komende jaren. Prioritair werd de vraag gesteld naar meer preventiewerkers op het terrein. Dit werd als voorwaarde geformuleerd om de vragen van het terrein te kunnen blijven opvolgen en nieuwe actiepunten te realiseren.

Een eerste initiatief dat begin 2002 van start ging, is de verdubbeling van het aantal preventiewerkers in de CGG's. Zo zullen binnenkort 10 extra preventiewerkers kunnen worden ingezet om het Vlaams preventiebeleid te ondersteunen en uit te voeren. In de beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen 2002 heb ik aangekondigd dat in 2002 een Vlaamse beleidsnota zal worden opgemaakt, die de lijnen uittekent van een globaal Vlaams drugsbeleid. In mijn administratie houdt niemand zich bezig met het Vlaams drugsbeleid, omdat mijn voorgangster alles wat met preventie te maken had, uitbesteedde aan een onderaannemer, de VAD. Ik heb steeds gezegd dat dit onhoudbaar en onhaalbaar was, omdat een VZW niet kan worden gevraagd om een interdepartementeel overleg te organiseren.

Ik ben het eens met de motie die het Vlaams Parlement heeft goedgekeurd, dat overleg nodig is. Sport, jeugd en onderwijs moeten worden betrokken bij een totaal plan. Daarom hebben we bij de herziening van de convenants met de VAD, ervoor geopteerd om 10 percent van de middelen over te hevelen naar de administratie. Op dit moment zijn binnen de administratie Gezondheid de profielen uitgetekend, waaraan de medewerkers die het drugsbeleid op het Vlaams niveau moeten uitwerken, moeten beantwoorden. Ik hoop dat we binnen onze administratie heel vlug een Cel Drugspreventie kunnen oprichten, die met de andere Vlaamse en federale ministers onderhandelt.

**Vogels**

De begroting 2001 plande een kleine 2 miljoen euro voor drugspreventie. Voor 2002 is meer dan 2,3 miljoen euro gepland, wat een stijging van 22 percent betekent. Ik zeg niet dat dit voldoende is. Het is evenwel niet enkel met meer middelen dat een beter preventiebeleid kan worden gevoerd. Er moet een duidelijk kader zijn. Het is op basis daarvan dat er middelen moeten worden geïnvesteerd.

Met de VAD werd eind 2001 een nieuw beleidsplan voor de komende 4 jaar opgesteld. Het beleidsplan zorgt in de eerste plaats voor continuïteit in de werking van de VAD, en garandeert daardoor continuïteit in het Vlaams beleid. Er zijn 4 grote resultaatsgebieden.

Het eerste is deskundigheidsbevordering en afstemming, met onder meer het aanbieden van informatie en advies, een registratiesysteem, het ontwikkelen en verzorgen van een uitgebreid vormingsaanbod. Een nieuw accent vormt de bevordering van de integratie van het thema middelenmisbruik in relevante basisopleidingen.

Het tweede resultaatsgebied omvat het ontwikkelen, valideren en promoten van concepten, methodieken en werkinstrumenten en de promotie en ondersteuning van de implementatie. De VAD maakt jaarlijks een plan op waarin de doelgroepen, concepten, methodieken en instrumenten worden geconcretiseerd. Dat wordt aan de bevoegde minister voorgelegd, die dat jaarlijks evalueert en eventueel bijstuurt.

Het derde resultaatsgebied is de implementatie van een Vlaams concept voor preventie van middelengebruik. Dit omvat het sensibiliseren van het publiek om een adequate beeldvorming te bewerkstellingen en het sensibiliseren van intermediairen, preventiewerkers en hulpverleners in de alcohol- en drugssector, om het Vlaams preventieconcept samen met onze eigen cel bij prioritaire doelgroepen te introduceren.

Het vierde resultaatsgebied is het afstemmen van preventie en hulpverlening op lokaal en Vlaams niveau via de preventiewerkers en hulpverleners. Op Vlaams niveau behelst dat ook de ondersteuning van de preventiewerkers binnen de CGG's.

De inhoud van het beleidsplan werd eind december 2001 afgerond. De administratieve afhandeling volgt eerstdaags.

**De voorzitter** : Mevrouw Merckx heeft het woord.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Men kan vriendelijk beginnen, maar als het zo slecht vooruitgaat, dan wordt men scherp. Sinds de motie die de meerderheid in het parlement in oktober heeft goedgekeurd, is er weinig veranderd. Er waren na het Lambermontakkoord nieuwe middelen vooropgesteld, die zeker niet zijn ingezet. De minister heeft herhaald wat vroeger reeds is gezegd. Het verwondert mij dat de gezondheidsbeleidscel nog steeds met inventarisatie bezig is. De oprichting van de cel stond reeds aangekondigd in haar eerste beleidsnota en was het enige concrete dat zij vooropstelde. Dit is intussen twee jaar geleden. Ik dring aan op spoed.

Over het samenwerkingsakkoord zijn vroeger ook al vragen gesteld. Er is vanuit Vlaanderen voor het eerst een alternatief voorstel voor samenwerking. Ik hoop dat bij de besprekingen met het federale niveau wordt vertrokken van de problematiek zoals deze in Vlaanderen bestaat. Dit is een andere invalshoek. Ik hoop dat de minister dit zal doorvoeren. Ik had graag in de commissie de ontwerpteksten ter inzage gekregen.

De minister stelt dat het Vlaamse niveau nooit gevraagd heeft het project De Drugscommissie te steunen. Ik betwijfel dit. Toen dit project werd voorgesteld, heb ik met preventiewerkers gesproken. Zij waren via veiligheidscontracten aangeduid, maar tegelijkertijd werden er evenveel veiligheidscontracten geschrapt. De minister had zich nochtans ertoe geëngageerd deze preventiewerkers verder te betalen. Gelukkig nemen de steden een gemeenten deze last nu op zich.

De minister verwijst naar de verdubbeling van de ondersteuning door het aanstellen van tien preventiewerkers, die na de nota van het werkveld werd doorgevoerd. De vijf provinciale coördinatoren heeft zij dan wel geschrapt en voor het financiële luik naar de provincies doorgeschoven. Wij betwijfelen of deze coördinatoren nog uitsluitend beschikbaar zijn voor werking rond drugspreventie.

Wat het nieuwe beleidsplan van de VAD betreft, hoop ik in deze commissie de overeenkomst die ongetwijfeld zal worden ondertekend, naast de voortgangsrapportage, te kunnen bespreken. Wij kondigen een motie aan.

**De voorzitter** : De heer Strackx heeft het woord.

**De heer Felix Strackx** : Wij appreciëren de inspanningen van de minister, maar haar uitgangspunt is verkeerd. Ook het standpunt van de vorige regering zat op dit punt fout. Zolang men gelooft in een

**Strackx**

geïntegreerd drugsgebruik, wordt preventie ongeloofwaardig. Drugsgebruik bagatelliseren, kan geen resultaten opleveren. Wij kondigen een motie aan.

**Met redenen omklede moties**

**De voorzitter** : Door mevrouw Merckx en door de heer Strackx werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

---

**Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, en tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitbouw van het aanbod voor de zorgverzekering in Brussel**

**De voorzitter** : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, en tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitbouw van het aanbod voor de zorgverzekering in Brussel.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

**Mevrouw Brigitte Grouwels** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, op donderdag 24 januari beslisten de Brusselse Franstalige ministers en staatssecretarissen, in hun hoedanigheid van collegelid van de Franse Gemeenschapscommissie, om bij het Arbitragehof een beroep tegen de Vlaamse zorgverzekering in te dienen. Het is niet duidelijk op welke juridische gronden dit beroep werd ingediend. De Vlaamse bevoegdheid inzake de zorgverzekering werd reeds eerder voor de hoogste rechtscolleges getoetst. Het politieke signaal dat van dit beroep uitgaat is zeker belangrijk. De Franstaligen zijn blijkbaar vastbesloten om zoveel mogelijk stokken in de wielen te steken.

Vermits deze Franstalige ministers ook zetelen in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zullen zij ook daar dwarsliggen. We weten dat u de bedoeling had om met deze commissie een gesprek aan te knopen over de wijze waarop de Vlaamse zorgverzekering in Brussel in de bicommunautaire sector kan worden toegepast. Er is nu een nieuwe situatie ontstaan. Bij de uitbouw van de Vlaamse zorgverzekering in Brussel zou de Vlaamse Gemeenschap namelijk geen beroep kunnen doen op de bicommunautaire sector. Het verenigd college van de GGC zou nog niet hebben geantwoord op een vraag van u om gesprekken aan te knopen over de modaliteiten waarop die bicommunautaire instellingen in de zorgverzekering kunnen worden ingeschakeld. Gisteren heeft uw partijgenote, mevrouw Byttebier, een interpellatie in de commissie van de GGC gehouden. Het blijkt nu dat samenwerking met de bicommunautaire sector moeilijk zal lukken. De Franstalige collegeleden zouden dwarsliggen.

In uw antwoord op een actuele vraag die hier werd gehouden, zegt u dat u zich zorgen maakt over de toekomst van de zorgverzekering in Brussel en dat er desnoods naar andere organisatievormen moet worden gezocht. Wat bedoelt u hiermee ? Ik was ongerust omdat u in de plenaire zitting niets hebt gezegd over de dringende noodzaak om het Vlaamse aanbod in Brussel te verhogen. De Vlaamse Gemeenschap moet in ieder geval haar verantwoordelijkheid opnemen en in een versneld tempo een eigen Vlaamse welzijns- en verzorgingssector in Brussel uitbreiden. U zei zelf dat deze sector nu te klein is om een voldoende aanbod te kunnen verzekeren. Ik maak mij zorgen omdat ik u hierover niets heb horen zeggen.

Welke stappen hebben u en de heer Anciaux, die als minister voor Brusselse Aangelegenheden in het verenigd college van de GGC een raadgevende stem heeft, gezet om tot een gesprek te komen over de inschakeling van de bicommunautaire instellingen in de zorgverzekering ? Welk resultaat heeft dit opgeleverd ?

Trekt u uit de houding van de Franstalige ministers de conclusie dat er niet meer kan worden gerekend op de bicommunautaire sector als dusdanig ? Vindt u dat er dringend eigen voorzieningen in de hoofdstad moeten worden uitgebouwd ? Op welke wijze en binnen welke termijn zou u die dan realiseren ?

Mevrouw Byttebier heeft er gisteren in haar interpellatie op gewezen dat er een ontwerpprotocol van samenwerking met de bicommunautaire sector klaar is. Wat was de inhoud van dit ontwerp ? Aan

**Grouwels**

welke criteria moeten bicommunautaire instellingen voldoen om in het systeem van de Vlaamse zorgverzekering te kunnen meedraaien ? Mevrouw Byttebier heeft een drietal mogelijkheden vooropgesteld. Als er niet meer met de bicommunautaire sector en het college kan worden gewerkt, kunnen er dan rechtstreekse samenwerkingsakkoorden met Brusselse OCMW's of met gemeenten die daarvoor belangstelling zouden tonen, worden afgesloten ? Kunt u ook rechtstreeks samenwerkingsakkoorden afsluiten met bicommunautaire zorginstellingen ? Wat denkt u van rechtstreekse zorgcheques waarmee zorgen kunnen worden gekocht ? Welke kwaliteitscriteria voor zorgverstrekking zouden hier dan worden gehanteerd ? Ook de taal is voor ons een kwaliteitscriterium.

**De voorzitter** : De heer Strackx heeft het woord.

**De heer Felix Strackx** : Alles hangt af van hoeveel Brusselaars er zijn aangesloten. Hebt u daar enig zicht op ? Ik las dat er problemen waren met de NIS-code en dat daardoor het aantal niet exact kon worden opgemaakt. Is dit intussen opgehelderd ?

**Mevrouw Sonja Becq** : Ik onderstreep het belang van de vraag van mevrouw Grouwels. Ik sta regelmatig in voor informatie over de zorgverzekering in de regio rond Brussel. Vele Brusselaars stellen mij de vraag of zij zich moeten aansluiten en of zij dan hulp zullen krijgen. Kunt u een duidelijk antwoord geven op de vraag waarop de mensen in Brussel kunnen rekenen, vooraleer de termijn afloopt waarbinnen zij zich kunnen aansluiten ? Ik las uw persbericht met de cijfers van de aangeslotenen, zonder de cijfers voor Brussel omdat u ze nog niet kende. Als zou blijken dat heel weinig mensen zich aansluiten, zou u een campagne lanceren.

U moet ervoor zorgen dat Brusselaars een beroep kunnen doen op daadwerkelijke dienstverlening, dan zullen zij zich vanzelf aansluiten. Wat moet ik de mensen aanraden die mij de vraag stellen ? Geeft u de garantie dat zij wel degelijk een beroep kunnen doen op dienstverlening ? Zij moeten immers dienstverlening krijgen, willen zij ook op mantelzorg een beroep kunnen doen.

**De voorzitter :** Er is bij het Arbitragehof over de bevoegdheidsverdeling een advies gevraagd, maar het betrof het eerste decreet op de zorgverzekering. Het hof heeft toen in het algemeen een uitspraak over bevoegdheidsafbakening gedaan en gedeeltelijk ook over Brussel. De Franstaligen vechten nu het tweede, meer verfijnde minidecreet aan, waarin een specifieke regeling voor Brussel is uitgewerkt. De situatie is namelijk verschillend : in Vlaanderen is de zorgverzekering verplicht, in Brussel niet.

Er zijn wel juridische argumenten voor het beroep te bedenken, al heb ik het verzoekschrift zelf niet gelezen. Zo is het gelijkheidsbeginsel bijvoorbeeld niet gerespecteerd. Wat willen zij bekomen ? Teveel Franstaligen zouden zich kunnen aansluiten bij de Vlaamse zorgverzekering en hun cliënteel zou worden onderuitgehaald. Als het Arbitragehof zegt dat in Brussel geen andere regeling mag worden uitgevoerd dan in Vlaanderen, dan zal de grote regeling die nu in Vlaanderen geldt, ook in Brussel gelden. Nu kon alleen maar een uitkering worden bekomen met stringentere voorwaarden dan deze die in Vlaanderen gelden. Als men die laat vallen, kunnen er veel meer Franstaligen een beroep doen op de zorgverzekering. De uitkomst zou kunnen zijn dat Vlaanderen een grotere speler op de markt wordt dan nu het geval is.

Wij zijn benieuwd te weten wie zich nu heeft aangesloten. Gaat het om mensen die reeds in een grote mate in een afhankelijke positie verkeren ? Betekent het een selectie van de zogenaamd slechte risico's ?

In uw persmededeling wordt een campagne in Brussel aangekondigd. In het licht van het beroep bij het Arbitragehof, lijkt het beter deze campagne niet nu te organiseren. Er zijn al problemen voor de financiering van de zorgverzekering in Vlaanderen. Een grotere last opnemen zou niet erg voorzichtig zijn.

**Minister Mieke Vogels** : De nieuwe klacht van de Franstalige ministers in Brussel is gebaseerd op het minidecreet, maar beroept zich op dezelfde argumenten. De speciale regeling voor Brussel staat niet in het minidecreet vermeld, maar in de uitvoeringsbesluiten. De koppeling van mantelzorg met professionele thuiszorg staat bijvoorbeeld niet in dat decreet.

**De voorzitter :** Er werd in het decreet wel aangegeven dat er voor Brussel andere regels zouden gelden en dit werd door de Raad van State getoetst.

**Minister Mieke Vogels** : De hoofdargumenten van de Franstalige ministers uit Brussel zijn dezelfde als deze die destijds door de Franstalige Gemeenschap naar voren werden gebracht, namelijk dat een gemeenschap geen verplichte verzekering mag organiseren. Dat zou een federale bevoegdheid zijn. Daarom ben ik over de grond van de zaak niet

**Vogels**

ongerust. Tegen de klachten zullen we ons bij het Arbitragehof verdedigen. Ik denk niet dat het Arbitragehof plots van mening zal veranderen. Ik ben daar gerust in.

Wel deel ik de bezorgdheid van mevrouw Grouwels dat de Franstalige ministers van Brussel eigenlijk een politieke daad tegen de Vlaamse zorgverzekering stellen. Blijkbaar hebben ze ons initiatief nog altijd niet verteerd. Ze vrezen dat de Vlaamse zorgverzekering in Brussel aan invloed zal winnen. Hun daad zaait twijfel bij de Brusselaars. Die vragen zich af of ze zich wel moeten aansluiten. Ze vragen zich af of er ooit wel diensten zullen komen waarop ze een beroep zullen kunnen doen. Ook mevrouw Becq heeft dat opgemerkt. Uit de eerste, onvolledige cijfers blijkt dat het aantal aangeslotenen in Brussel sinds januari toeneemt. Het gaat om mensen die nu al in aanmerking komen voor een beroep op de zorgverzekering. De jonge, gezonde Brusselaar is blijkbaar niet van plan om zich massaal aan te sluiten.

De actie van de Franstalige ministers in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is een duidelijk signaal aan de gezonde Brusselaars. Eigenlijk zegt men hen dat ze zich niet moeten aansluiten omdat er in Brussel toch geen aanbod komt. Dat is een gevaarlijk signaal. Wat heb ik gedaan ? Op 28 september heb ik geprobeerd om het aanbod in Brussel voor de rechthebbenden op de zorgverzekering in de eerste plaats te verhogen via onderhandelingen met de bicommunautaire sector. Mevrouw Byttebier heeft gezegd dat een ontwerp van protocol klaar zou zijn. Dat is een beetje voorbarig. We hebben een brief geschreven naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. We vragen om over een aantal zaken te onderhandelen met het oog op de afsluiting van een soort van convenant tussen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap.

In onze brief staat geen concreet voorstel. Dat zou ook niet in goede aarde vallen. Eerst moet er toch wat worden overlegd. Tot vandaag heb ik nog geen antwoord ontvangen. Gisteren heeft mevrouw Byttebier een negatief antwoord gekregen op een interpellatie. Dat antwoord zal pas deze namiddag, tijdens een bijeenkomst van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, officieel worden meegedeeld. Ik maak me geen illusies : het antwoord zal negatief zijn en blijven. Dat stelt ons voor grote problemen. We zullen nieuwe paden moeten bewandelen. Er zijn verschillende mogelijkheden. Men heeft me al herhaaldelijk gevraagd om in Brussel een eigen Vlaams welzijnsaanbod uit te bouwen. Ik kan alleen maar altijd hetzelfde antwoorden. In het kader van de programmatie van het thuiszorgdecreet en het decreet over de residentiële ouderenvoorziening is er nog ruimte om voor Brussel initiatieven te nemen en ze te financieren.

Er rijst echter wel een groot probleem : er dagen geen initiatiefnemers op om in Brussel diensten voor thuiszorg en ouderenvoorzieningen op te richten. Ik heb vroeger al gezegd dat het niet de bedoeling kan zijn dat de Vlaamse overheid zelf bejaardentehuizen en dergelijke zou oprichten. Dat behoort niet tot de kerntaken van de Vlaamse regering. Dat was in het verleden zo en dat zal zo blijven. Er zijn trouwens voldoende bedden in de residentiële ouderenvoorzieningen van Brussel die door de GGC zijn erkend. Een oplossing bestaat er misschien in om met de OCMW's en de voorzieningen zelf te onderhandelen en convenants af te sluiten. Ik kan vandaag niet zeggen of we dat zullen kunnen. Mevrouw Byttebier heeft gisteren die mogelijkheid ook geopperd. Ik heb nog niet kunnen laten onderzoeken of dat juridisch wel kan. Ik weet niet of we rechtstreeks met een OCMW een afspraak kunnen maken.

Eind februari hebben minister Anciaux en ik een gesprek met de ministers van de VGC om te onderzoeken hoe we het aanbod in het Brusselse verder kunnen uitbouwen. Mevrouw Becq vraagt zich af wat er aan de mensen moet worden gezegd. Men moet hen zeggen dat ze zich best voor eind 2002 aansluiten. Dat kost 10 euro. Nadien zal een aansluiting ongelooflijk veel geld kosten en erg ingewikkeld zijn. Dat is ook een beetje de reden waarom ik voorstel om dat in een campagne aan de Brusselaars nog eens duidelijk te maken. Zo'n campagne heeft maar zin als men een begin van antwoord kan geven op de vraag hoe men het zorgaanbod zal uitbouwen. Het voorstel om aan de mensen zorgcheques te geven, is niet echt een oplossing. Als er geen Vlaams aanbod is, blijft de Brusselaar toch in de kou staan. Verder is in ons decreet bepaald dat de kwaliteit van het aanbod moet worden gegarandeerd. Zorgcheques kan men enkel inruilbaar maken bij door de Vlaamse overheid erkende voorzieningen of bij voorzieningen waarmee een convenant met kwaliteitsgaranties is afgesloten. En dat laatste impliceert dat men Nederlands spreekt.

Ik vat samen. Uiteraard betreur ik de demarche van de Franstalige ministers van de GGC. Ik maak me echter niet veel zorgen over de grond van hun klacht. Wel maak ik me zorgen over het politiek

**Vogels**

signaal dat ze aan de Brusselaars geven. Hun verantwoordelijkheid is groot, maar dat zal hen waarschijnlijk worst wezen. Want zo proberen ze Brusselaars ervan te overtuigen zich niet aan te sluiten, en dat laatste wordt vanaf 1 januari 2003 veel moeilijker. In nauw overleg met de VGC zal ik nieuwe mogelijkheden zoeken om het aanbod in het Brusselse tot stand te brengen.

**Mevrouw Brigitte Grouwels** : Ik dank de minister voor haar antwoord. Kunnen we een kopie krijgen van het verzoekschrift van de Franstalige ministers, teneinde dat juridisch te onderzoeken ?

**Minister Mieke Vogels** : Ik kan u dat bezorgen.

**Mevrouw Brigitte Grouwels** : Ik heb nog enkele bijkomende vragen en bedenkingen. Zal minister Anciaux deze namiddag aanwezig zijn op de bijeenkomst van de GGC ? Dat is belangrijk. Inzake de Vlaamse voorzieningen in Brussel voeren we al maanden een dovemansgesprek. Het antwoord is altijd hetzelfde : in de programmatie inzake thuiszorg en residentiële ouderenvoorzieningen van de Vlaamse Gemeenschap voor Brussel is er wel ruimte, maar zijn er geen initiatiefnemers. Waarom zou u niet potentiële initiatiefnemers samenbrengen ? In Vlaanderen wordt er geïnvesteerd, waarom zou men dat dan in Brussel niet doen ? De vraag en de middelen zijn er. De toestand is erg precair. Er moet een initiatief worden genomen. Ik beweer niet dat de Vlaamse Gemeenschap die taken op zich moet nemen. Men zou de vertegenwoordigers van de sector toch kunnen samenbrengen en onderzoeken wat hen verhindert om initiatieven te nemen ? Men kan zich niet beperken tot het maken van vaststellingen.

Ik wil erop wijzen dat in Vlaanderen de OCMW's de initiatieven nemen. In Brussel zijn de OCMW's bicommunautair. Men zegt dikwijls dat de VGC de taak van de gemeentebesturen en provincies op zich moet nemen. Waarom onderhandelt men dan niet met de VGC, en gaat men niet na of zij geen initiatieven kan nemen ? Er moeten dan wel middelen ter beschikking worden gesteld. De VGC kan immers geen belastingen heffen. Ze kan wel leningen aangaan, maar onder strikte voorwaarden en na goedkeuring door de Vlaamse regering. We weten ook dat de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap aan de VGC is bevroren. Deze zittingsperiode komt daar niets meer bij. Als de VGC al een initiatief zou willen nemen, dan heeft ze daar de middelen niet voor. De overheid moet dat samen met de VGC onderzoeken.

Ik hoor dat men nog niet heeft onderzocht of de Vlaamse Gemeenschap met een bicommunautaire instelling afspraken kan maken en een samenwerkingsakkoord of convenant kan afsluiten. Die mogelijkheid werd van bij het begin overwogen. In Brussel zijn er bicommunautaire rusthuizen die erg goed voor de Vlamingen zorgen. Van bij het begin is overwogen om met hen samen te werken. Waarom is nog altijd niet onderzocht of dat kan ? Beter laat dan nooit, zegt het spreekwoord.

Het is erg positief dat minister Vogels en minister Anciaux zullen overleggen met de Vlaamse ministers in Brussel. Ik juich dat toe. Wat de campagne betreft, deel ik niet de mening van zij die zeggen dat die er niet moet komen. Het is wel zo dat men tegen dan goed moet weten welk aanbod er is.

Het probleem is hier goed geschetst. Vanaf begin 2003 wordt inschrijven een dure en ingewikkelde zaak. De mensen moeten wel goed weten wat hen te wachten staat. De partijgenoten van de minister stellen aan het bevoegde collegelid van de VGC voortdurend voor om campagnes te organiseren. Ik verkies campagnes van de Vlaamse Gemeenschap boven VGC-campagnes. En ik deel de mening van collegelid Chabert : het is moeilijk om een campagne te voeren als men niet precies weet wat men de mensen kan voorspiegelen. Ten slotte stel ik vast dat u zegt dat er voor een samenwerking met de instellingen van de GGC criteria inzake kwaliteit en inzake het gebruik van de Nederlandse taal moeten worden gerespecteerd. We zijn het daarover eens.

**De voorzitter** : De Christelijke Mutualiteit heeft een enorm marktaandeel in Vlaanderen. Is het juist dat die ziekenkas in Brussel geen diensten aanbiedt ?

Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** : Dat is niet juist. De Christelijke Mutualiteit was in Brussel tot onlangs tweetalig. Ze is onlangs gesplitst. De Vlaamse poot heeft een eigen Vlaams-Brusselse zorgkas. De Franstaligen zijn bij de Sint-Michielsbond aangesloten. Die bond kan geen zorgkas oprichten, hij stuurt de mensen door naar de Vlaamse poot. Het gaat wel over weinig mensen.

Ik zal vragen dat men minister Anciaux contacteert om hem in te lichten over deze interpellatie en hem te vragen of hij naar de vergadering gaat. U hebt gelijk als u zegt dat ik al een jaar hetzelfde zeg. Ondertussen is er wel al het een en het ander gebeurd. Er zijn gesprekken met de Brusselse Wel-

**Vogels**

zijnsraad gevoerd. Het gedeelte van het afgeschafte kijk- en luistergeld dat door de Vlaamse Brusselaars zou worden betaald, zal worden besteed aan projecten ten voordele van de Vlamingen in Brussel. Minister Anciaux werkt aan de uitbouw van het concept van de Welzijnsbalie. Zo wil hij initiatiefnemers in Brussel informeren en samenbrengen.

U begrijpt niet waarom ik dat nog niet heb onderzocht. Hoogstwaarschijnlijk hebben de diensten van het Zorgfonds dat wél al onderzocht. Ik weet echter niet uit het hoofd wat de resultaten van dat onderzoek zijn. Er is alvast de politieke beslissing genomen om de weg van de samenwerking met de GGC te bewandelen. Als vanavond blijkt dat dit niet kan, zullen we andere oplossingen moeten zoeken. Het Zorgfonds zal ons dan een overzicht geven van wat kan en wat niet. Ik ben maar een arme sociologe, en ken niet zomaar uit het hoofd alle mogelijke moeilijke juridische spitsvondigheden.

**Met redenen omklede motie**

**De voorzitter** : Door mevrouw Grouwels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

---

**Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het Brussels Overlegplatform Middelengebruik**

**De voorzitter** : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het Brussels Overlegplatform Middelengebruik.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

**Mevrouw Brigitte Grouwels** : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, deze vraag sluit aan bij de eerste interpellatie. In het World Drug Report van de Verenigde Naties stellen de onderzoekers in België, zoals in de gehele Europese Unie, een stijging van het drugsgebruik vast. In België stijgt het zelfs sneller dan het Europees gemiddelde. België staat momenteel vijfde op de ranglijst, maar met de nieuwe drugswet zal het drugsgebruik nog meer toenemen, vrezen de onderzoekers van de Verenigde Naties. Daarom is preventie meer dan ooit noodzakelijk.

Zeker in onze grote steden is de problematiek ernstig, vooral in Brussel. Uit een recent onderzoek van het Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg samen met de ULB, naar de geestelijke gezondheid van jongeren uit het secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blijkt dat één jongere op vier een illegale drug uitprobeerde. Bij de 19-jarigen en ouder, had 47,6 percent van de jongens ooit cannabis gebruikt. Dit is het hoogste cijfer dat ooit werd gemeten in België. Andere cijfers zijn net zo merkwaardig. Zo heeft 9 percent van de min-14-jarige jongens ooit cannabis gebruikt.

Wat het gebruik van harddrugs betreft, zijn de cijfers nog opmerkelijker. 2,5 percent van de 15- en 16-jarige jongens bleek harddrugs, zoals cocaïne en opiaten, gebruikt te hebben in de maand van het onderzoek, terwijl 3,3 percent verklaarde XTC gebruikt te hebben. Bij de 17- en 18-jarigen ligt dat percentage nog hoger. Dergelijke hoge cijfers worden zelfs niet in Amsterdam genoteerd, schrijven de onderzoekers. Kortom, de situatie is ernstig.

De nieuwe federale politiek ten aanzien van drugs noopt tot een performante en goed uitgebouwde drugspreventie, zeker ten aanzien van jongeren. De Vlaamse regering moet haar verantwoordelijkheid opnemen om de rampzalige cijfers inzake drugsgebruik terug te dringen. Mevrouw de minister, ook u hebt aangekondigd dat u hiervan werk zou maken. Ik was dan ook erg verbaasd te moeten horen dat de Vlaamse Gemeenschap het convenant met het Brussels Overlegplatform Middelengebruik wil opzeggen, net als de andere platforms in de verschillende Vlaamse provincies.

Het BOM is gespecialiseerd in misbruik van alcohol, medicatie, tabak en illegale drugs, en is in verschillende sectoren zoals het onderwijs, de bijzondere jeugdzorg, het jeugdwerk, het straathoekwerk, het buurt- en opbouwwerk actief. Het verricht belangrijk en noodzakelijk werk in de strijd tegen drugs en verslaving. Het is dan ook onbegrijpelijk dat het convenant met deze organisatie zou worden opgezegd, in een stad waar zovelen verslaafd zijn, of het dreigen te worden.

**Grouwels**

Het wegvallen van het BOM vermindert trouwens ook de aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in deze sector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik denk dat Brusselse Vlamingen nog meer aangewezen zullen zijn op Franstalige initiatieven, terwijl we er net werk van moeten maken om in deze materies de mensen in hun eigen taal te helpen en begeleiden.

Mevrouw de minister, is het waar dat het convenant van de Vlaamse Gemeenschap met het Brussels Overlegplatform Middelengebruik wordt opgezegd ? Zo ja, wat zijn de redenen voor deze beslissing ? Wat zijn de gevolgen voor het BOM en het personeel dat er werkzaam is ?

Wie zal de taken van het BOM in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overnemen en welke middelen zal de Vlaamse Gemeenschap hiervoor aanwenden ?

Mevrouw de minister, wat zijn uw toekomstplannen inzake drugpreventie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ? Noopt de eigen situatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot een specifieke aanpak die anders kan zijn dan in de rest van Vlaanderen ? Welk overleg is er met andere actoren op het Brusselse terrein ?

**De voorzitter** : Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** : Mevrouw de voorzitter, de convenants met de Vlaamse provincies en het BOM liepen eind december 2001 af en moesten dan worden herzien of verlengd. Bij evaluatie van de samenwerking kwamen we tot een aantal vaststellingen. De laatste 3 jaar weigerde de provincie Oost-Vlaanderen om het convenant met de Vlaamse Gemeenschap te tekenen, omdat het haar belette een eigen koers te varen. Het engagement van alle provincies en Brussel is evenwel een voorwaarde om een Vlaams beleid te kunnen voeren via de provincies. De verschillende provincies investeren de laatste jaren veel meer in drugspreventie dan de toelage die ze van de Vlaamse overheid ontvangen. Het engagement van het provinciaal niveau en van het BOM is dus niet afhankelijk van de bijdrage van de Vlaamse overheid. In de praktijk kunnen de provincies hun inspanningen voortzetten, ook zonder convenant.

Preventiewerkers en intermediairen die in Vlaanderen actief zijn in de drugspreventie vragen reeds jaren naar meer middelen en extra preventiewerkers in de sector. Ze hebben mij een nota gegeven met hun bekommernissen voor het uitoefenen van een preventief beleid en vroegen om meer mensen op het terrein. Daarom hebben we beslist om de convenants met de provincies niet te vernieuwen, maar om de middelen te gebruiken om extra preventiewerkers in te zetten.

Volgens onze informatie loopt het contract van de coördinator van het BOM tot eind 2002, met middelen vanuit de VGC. Men wacht op een collegebeslissing om de toekomst van het BOM te bekijken. Er wordt een voorstel besproken waarbij de coördinatie van drugspreventie als een projectgroep binnen LOGO-Brussel kan worden geïntegreerd. Het LOGO-Brussel kan naast middelen van de Vlaamse Gemeenschap ook bijkomende Brusselse middelen investeren, en op die manier een gecoördineerd beleid voeren.

De Vlaamse Gemeenschap financierde het BOM voor de coördinatie. Een belangrijk kenmerk van de aanpak van drugspreventie in Vlaanderen is maatwerk. Elk initiatief wordt overlegd met de vraagsteller en er wordt gezocht naar de meest efficiënte strategie. Een preventiebeleid heeft weinig kans op slagen als het top-down wordt toegepast. De lokale actoren kennen de lokale eigenheden, vragen en noden het best. Het zijn de preventiewerkers en intermediairen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest actief zijn. Zij zijn de belangrijkste actoren om een beleid in Brussel uit te werken. Hierbij kunnen ze rekenen op de ondersteuning van de preventiewerkers van Primavera en van de VAD.

Voor spuitenruil zijn afzonderlijke afspraken gemaakt met Free Clinic en MSOC in Antwerpen, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van spuitenruil in Vlaanderen en ook met Brussel contacten heeft.

In Brussel zijn verschillende overleggroepen actief. Het BOM organiseert tot eind 2002, en hopelijk ook vanaf 2003, het overleg tussen preventiewerkers en hulpverleners in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Er is ook de overleggroep adolescenten voor alle partners die zich met deze doelgroep bezighouden, en die wordt gecoördineerd door Primavera. Dan is er de werkgroep preventie van het Overleg Druggebruik Brussel. Dat is een bicommunautair overleg. En er is de werkgroep Bruhavi, die overlegt tussen preventiewerkers in Brussel en Vlaams Brabant. Er zal dus geen gebrek zijn aan coördinatie in het Brusselse.

**De voorzitter** : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

**Mevrouw Brigitte Grouwels** : Mevrouw de minister, hebt u de middelen die u vroeger aan het BOM besteedde, geheroriënteerd naar bijkomende initiatieven ?

**Minister Mieke Vogels** : Er worden nu ongeveer 10 extra preventiewerkers aangeworven door de CGG's. Deze centra zullen moeten samenwerken met de VAD drugspreventie. In Brussel is er ook een erkend CGG dat aan drugspreventie doet en dat zal worden versterkt.

**De voorzitter** : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.52 uur.*